

Laulau ton Jems

¹*Gau Jems, paeaeanga ton Deo ga Maron Iesus Kristus.

Nabode laulau toa ne ga ila pagimi lum sangaul igegea rua togita Israel. Gimi atnan lemi tuanga ipu ta abilin ga amamado alele ngan tibur padengada. Leg ado kemi ila pagimi.

Kadonga kulupulupu ipamatua gita

²*Oaeoag, oangga tobanga imata ede ga ede iuotot ngan gimi, manta agera mambe danga tingelgel aea. ³*Ngansa gimi aotai, oangga kadonga iuotot ngan tobanga lemi kadonga lolo matua aea, eine ipaot kadonga ngan madidnga matua. ⁴ Be manta alongean kadonga ngan madidnga matua idae ga ila kapei lolomia. Toa bedaoa ta gimi ga aot tutui tau ga lemi kadonga kemikemi toa ngada oa ga imata karanga ga ienono.

Oangga sai ele oatainga imata karanga mao, manta ibeta Deo

⁵*Be oangga eaba eta ngan gimi ele oatainga imata karanga mao, manta ibeta Deo. Ngansa Deo ei eaba mamaron ngan gid panua toa ngada ne. Deo idaba eaba eta toa ibeta ei ngan saoa danga oa mao. Be ei ga ibada pan. ⁶ Be eaba toa

---

* **1:1:** Mt 13.55, PA 15.13, Gal 1.19, 1Pe 1.1   * **1:2:** Ro 5.3-5

* **1:3:** 1Pe 1.7   * **1:5:** Snd 2.3-6

oa manta ilolo matua ngan Deo ga ilolo ruangada mao. Ngansa eaba sai toa ilolo ruangada, ei mambe ngalu toa rai ipei ga ila ga inam. ⁷ Oangga eaba toa bedane iadi mambe Maron ga ibada danga eta ga ila pan, eine ipakaka ei mulian. ⁸ Ei ilolo matua eta mao. Ngan kadonga toa ngada ne iuangga ikado, ilolo ede ga ede tau.

Posanga ila pagid panua toa led danga sisid imata karanga mao, ga panua led danga sisid busa

⁹ Oangga oaeda sai ngan iaoa kelede ton Kristus ele danga sisid imata karanga mao, kemi ngan itin igelgel. Ngan Deo imata, ei ieda kapei. ¹⁰ *Be eaba toa ele danga sisid busa, oangga ieda isulug, kemi ngan itin igelgel ngan aea kadonga toa bedaoa. Ngansa eaba sai ilolo ikim tau pat, eine ga iduaea mambe gilgilnga ipur. ¹¹ Oangga ado ipara ga idae, aea oanaoana ga ipamalai ipur toa oa ta mole mao imalai ga itap, ta aea sogonga toa oa iduaea. Lalaede toa bedaoa, gid panua toa led danga sisid busa, eine ga tiduaea. Led naurata iuraura maitne be tiduaea.

Deo ikado kemi ngan gita, be idada gita ngan kadonga sasat mao

¹² Kemi tau ngan eaba sai toa imadid matua ngan aea tobanga. Ngansa oangga iasal gid tobanga toa ngada oa, eine ga ibada madonga kemi iman aea lasunga. Gid panua toa tikimkim Deo, ei iposa tautaunga ngan ilasu gid tota bedaoa.

¹³ Oangga tobanga iuangga idada eaba eta ngan kadonga sat, irangrang ngan eaba toa oa ikeo ga Deo idada ei ngan kadonga sat mao. Ngansa

---

* **1:10:** Ais 40.6-7

kadonga sat eta irangrang ngan idada Deo mao, ga Deo idada eaba eta ngan kadonga sat mao pade. ¹⁴ Be eaba keledede keledede ilolo buk ga idae ngan kadonga sat oangga ei ele kimnga papaea-mao idada ei. Toa bedaoa ta ilolo iparumrum ei mulian ta ipakaka ei ngan nasinga kadonga sat. ¹⁵ Be kimnga papaeamao toa bedaoa ipaot kadonga sat mambe taine iapa ta ipopo gergeu. Be oangga kadonga sat ilalala ga idae kapei, eine ipaot matenga.

¹⁶ Oaeoæg kemikemi, irangrang ngan alongean eaba eta ipakaka gimi mao. ¹⁷ Saoa danga itutui tau ga tenainga kemikemi toa ngada ne, eine isulug ga inam pagita ngan Deo Tamada ibage. Ei iman ado ga taiko ga gigima tamad. Be ele taranga ipul ei alele mambe gid taranga toa oa mao. Ele kadonga kemikemi ienono lalaede somisomi. Gid danga toa ado igal ianun ga ila mamarae ga kus ta ila bolobolo, Deo ei mambe gid danga toa oa mao ga mao tau. ¹⁸ *Ngan ele tingelgel, isio gita ngan longonga ele posanga tautaunga. Ta ngan edap toa ne ikado ga leda madonga iuot pau. Ei ikado bedane ngansa iuangga rabu ngan danga toa ngada ne ikado ga iuot, ei ikim gita taot mambe annga papau imatua dadangai toa tatenai ga ila pan.

Manta talongo posanga ga tanasi pade

¹⁹ Oaeoæg kemikemi, manta aoatai kemi ngan posanga ga oaine: Gimi keledede keledede manta adol tangami manmanae ngan longonga posanga. Be irangrang ngan asensen ngan lemi posanga mao.

---

* **1:18:** Ins 1.13

Ga iranrang ngan lolomi bake manmanae mao pade. ²⁰ *Ngansa gid eababa led kadonga lolo bake aea iranrang ngan ipaot kadonga tutui toa Deo ikim oa mao. ²¹ *Tota manta akaput ngan saoa kadonga ikado ga loloda aea muk ga kadonga papaeamao toa iuotot somisomi. Manta adol edami ga isulug ta abada Deo ele posanga mambe annga ipuapua toa ei iarum lolomia. Posanga toa ne iranrang ngan ibada gimi mulian.

²² *Be posanga toa gimi alongo, manta anasi pade. Iranrang ngan alongo sapaeen mao. Oangga bedaoa, eine apakaka gimi mulian. ²³ Eaba sai toa ilongo sapaeen posanga, be inasi mao, ei iuot mambe eaba ede itlo ianun ta igera imata. ²⁴ Igera imata ga kus ta ila, be mole mao imata sapian imata iuot madongan. ²⁵ *Be Deo ele apu itutui tau. Eine ipola gita ta tatnan madonga paeamao. Oangga eaba sai imata inasi kemi apu toa oa somisomi ta inasi, be imata sapian saoa posanga toa ilongo oa mao, eine Deo ga ikado eaba toa oa ele naurata ga iuot kemi tau.

²⁶ *Oangga eaba eta ikeo ga ei eaba raring aea be iranrang ngan ipakala ei mulian ngan posanga papaeamao mao, eine ipakaka ei mulian. Ele kadonga raring aea toa oa eine danga sapaeen. ²⁷ Kadonga raring aea toa itutui tau Deo Tamada imatai ga ikado ga loloda aea muk eta mao, eine ga bedane: Manta takiakia gid asapsape ga akonokono ta talua gid ngan ad

---

* **1:20:** Sav 7.9   * **1:21:** Kol 3.8, 1Pe 2.1   * **1:22:** Mt 7.26, Ro 2.13   * **1:25:** Ro 8.2, Jms 2.12   * **1:26:** Sng 141.3

kadonga kulupulupu. Ga pade, iranrang ngan talongean kadonga paeamao eta tanoeai aea ibul gita mao.

2

Iranrang ngan takado kadonga bagbage kelede mao

¹*Oaeoag, gimi lolomi matua ngan ada Maron Iesus Kristus toa ele taranga kapei tau. Tota iranrang ngan akado kadonga bagbage kelede mao ga mao tau. ² Matami nanan idil ede ga oaine: Oangga eaba ede idol danga sisid kemikemi ga ibage igonga aea pato gol ta inam idudunga ngan lemi rourounga, be eaba ede pade lululunga aea toa ele danga sisid ragragia, ei pade inam idudunga, eine ga akado mado? ³ Kado gimi agera eaba toa ele danga sisid kemikemi ta akeo pan bedane, “Nam dio mado ngan mul kemi ga oaine.” Be akeo pan eaba lululunga aea bedane, “Eao la madid ga eoa.” Mao akeo pan bedane, “Eao dio mado tanoeai, boloma ngan aeg.” ⁴ Oangga akado toa bedane, eine lolomi paeamao ta matami inasi gid panua ngan edap itutui mao. Gimi anasi kadonga ede ngan panua toa edad kapeipei, be anasi kadonga ede pade ngan gid panua toa edad mao.

⁵*Oaeoag kemikemi, alongo. Gid panua toa led danga sisid tanoeai aea imata karanga mao, Deo isio gid ngansa ikim led kadonga lolo matua aea idae ga ila kapei. Madonga kemi ibageai toa iposa tautaunga ngan pagid panua toa tikim ei,

* **2:1:** PA 10.34, Jms 2.9   * **2:5:** 1Ko 1.26-28

Deo iuangga madonga toa oa iman gid panua toa bedaoa led. ⁶ Be gimi apamaeamaea gid panua toa led danga sisid imata karanga mao na. Matami nanan. Gid panua toa led danga sisid busa, eine tikado kulupu ngan gimi ga tipamadid gimi ngan posanga somisomi. ⁷ Gid panua toa led danga sisid busa, tipapaeabu ngan Kristus ieda kemi toa Deo idol ga idae ngan gimi.

⁸ *Deo ele apu kapei ngan madonga ibageai toa ele laulau iposaposa ngan, ikeo ga bedane, “Eao manta kim oaem ede pade mambe kim go mulian.” Oangga anasnasi Deo ele apu kapei toa ne, eine ga lemi kadonga iuot kemi. ⁹ *Be oangga akado kadonga bagbage kelede, eine gimi akado kadonga sat, ta apu toa ne ipasolan mambe lemi idil paeamao. ¹⁰ *Ngansa oangga eaba sai inasnasi apu toa ngada oa, be itap ngan apu idil keleta, eine ele idil paeamao lalaede mambe eaba toa itnan apu aea posanga toa ngada oa. ¹¹ *Ngansa Deo ikeo, “Irangrang ngan apaeabu ngan oaingga ngan kadonga arala mao.” Be Deo toa kelede ne ikado posanga ede pade ga bedane, “Irangrang ngan apamate eaba ede pade mao.” Tota oangga eao kado arala mao, be eao pamate eaba ede pade, eine eao laputian apu na.

¹² *Deo ele apu ipola gita ta tatnan madonga paeamao. Be Deo ga imata inasi lemi kadonga ngan nasingga apu toa ne. Ngan lemi posanga ga lemi kadonga toa ngada ne, manta aot mambe

---

* **2:8:** Wkp 19.18, Mt 19.19, Gal 5.14   * **2:9:** Lo 1.17   * **2:10:**
 Wkp 19.37, Nam 20.7-12, 24, Mt 5.19   * **2:11:** IM 20.13-14, Lo
 5.17-18, Ro 13.9   * **2:12:** Gal 6.2, Jms 1.25, 1Pe 2.16

panua tinasnasi apu toa ne. ¹³ *Eaba sai toa ilolo isat ngan eaba ede pade mao, eine Deo ga ipamadid eaba toa oa ngan posanga, be ilolo isat ngan ei mao. Be eaba sai toa ilolo isat ngan panua padengada, eine ga iasal posanga toa imadid ngan oa.

Kadonga kemi manta itlan leda kadonga lolo matua aea

¹⁴ Oaeoae, oangga eaba ede ikeo ga ilolo matua ngan Deo, be ele kadonga kemi itlan ele kadonga lolo matua aea mao, eine ele kadonga lolo matua aea iman danga sapaeen. Kadonga lolo matua aea bedane irangrang ngan ibada ei mulian pade? Mao tau! ¹⁵ *Oangga oaeda aranga mao taine ngan iaoa kelede ton Kristus aea barikia mao ga aea annga imata karanga mao, ¹⁶ be eaba eta ngan gimi ikado posanga sapaeen pan bedane, “Eao lolom itarui ta la. Kemi ngan Deo ibada am barikia pago ga ipan am annga,” posanga toa bedane ga ilua ei madongan? Gimi manta alua ei ngan ele saoa danga toa imata karanga mao. ¹⁷ Kadonga lolo matua aea eine lalaede toa bedaoa. Oangga kadonga kemi itlan leda kadonga lolo matua aea mao, eine leda kadonga lolo matua aea itautau eta mao. Eine mambe eaba imate.

¹⁸ *Be eaba ede ga iririak ta ikeo, “Deo ibada panua edengada mulian ngan led kadonga lolo matua aea, be ibada panua padengada mulian ngan led kadonga kemikemi.”

---

* **2:13:** Mt 5.7, 18.32-35   * **2:15:** 1Io 3.17   * **2:18:** Gal 5.6

Be gau ga nakoli posanga toa ne bedane: Oangga eaba toa oa ele kadonga kemi itlan ele kadonga lolo matua aea mao, irangrang ngan eao pasolan mambe ele kadonga lolo matua aea tautaunga mao. Be gau ga nakado kadonga kemikemi ngan pasolannga mambe leg kadonga lolo matua aea eine tautaunga. ¹⁹ Eao lolom matua ta keo ga Deo toa kelede oa imamado. Eine kemi, be gid iriau papaeamao, gid pade lolod matua mambe Deo toa kelede oa imamado, be timataud ga tisamimi.

²⁰ Eao buobuonga am tau! Oangga lolom matua sapaean be kado kadonga eta kemi mao, lem kadonga lolo matua aea toa ne aea annga eta mao. Eao kim napasolan go mambe posanga toa ne tautaunga na? Longo. ²¹ *Mugaeai tibuda Abraam idol inat Aisak ga idae ngan popou tenainga aea ta iman ele tenainga ila pan Deo. Be Deo igera ele kadonga toa bedane ta iuato ei eaba tutui. Eine tautaunga na? ²² *Gera kemi. Ele kadonga lolo matua aea ilup toman ngan ele kadonga kemikemi, ta ele kadonga kemikemi iparangrang ele kadonga lolo matua aea. ²³ *Ta Deo ele laulau aea posanga ga oaine iuot tautaunga, “Abraam ilolo matua ngan Deo, ta ngan ipu toaine Deo irau posanga ngan ei ta ikeo ga ei eaba tutui.” Ta Deo iuato ei iuae. ²⁴ Tota gimi agera, Deo ikado eaba eta ga iuot tutui imatai ngan ele kadonga lolo matua aea sapaean mao. Be Deo ikado ei ga iuot tutui imatai ngan ele

---

* **2:21:** OM 22.9-12   * **2:22:** Ibr 11.17-18   * **2:23:** OM 15.6, 2Sto 20.7, Ais 41.8

kadonga kemikemi.

²⁵*Lalaede toa bedaoa, taine edap aea toa Raap iuot tutui Deo imatai ngan ele kadonga kemi, ngansa ei ibada gid panua toa Iosua isula gid ta imudan gid ngan maron kapei Ieriko aea. Ga kus ta isula gid ta tinasi edap ede pade ta tiaoa ga tila.

²⁶Tota taoatai, oangga tautaudida ienono tinidai mao, eine tamate. Be lalaede toa bedaoa, oangga kadonga kemikemi itlan leda kadonga lolo matua aea mao, eine leda kadonga lolo matua aea imate pade.

3

Manta tagabit kemi ngan leda posanga

¹ Oaehoeg, iranrang ngan panua busa ngan gimi tiuot panua paoatainga ad mao. Ngansa gimi aoatai, muriai oangga Deo ipamadid gita ngan posanga, eine ga inasi edap oanaoana tau ngan patutuinga posanga togai panua paoatainga amai. ² Ngansa gita toa ngada ne tabuobuo ngan edap imata ede ga ede. Be oangga eaba ede ibuobuo eta ngan ele posanga mao, ei eaba tutui tau, ta iranrang ngan ipakala itin toa ngada oa ngan kadonga sat.

³ Gita tadol aen kakauede ga itabala os iaoai ta takaukau ngan oaro ta iranrang ngan tapatutui itin toa ngada oa ngan ele lalalanga. Toa bedaoa ta os ilongo lingeda.

---

* **2:25:** Jos 2.1-21, Ibr 11.31

Louise Bass © 1994 The British and Foreign Bible Society

Tapatutui os ele lalalanga ngan aen kakauede toa tadol ga itabala iaoai.

⁴ Ga pade matami nanan oaga kapepei. Gid eine danga kapei tau ga rai kapei isusuran gid ga tila, be kepenga kakauede ipatutui led ladladonga ngan tibur isaoa toa oaga itama ikim ila ngan. ⁵ Lalaede toa bedaoa, maeda eine danga kakauede rabu ngan tinida idanga sisid, be ilasu parimnga ngan ei tau. Matami nanan. Dinga kakauede tau irangrang ngan ian ga ila kapei

ta isara saru dodol ga kus. ⁶ *Maeda pade eine mambe dinga. Eine tinida idanga keledede rabu ngan tinida idanga toa ngada oa, be irangrang ngan ipapot kadonga papaeamao imata ede ga ede. Ikado ga loloda aea muk ta ipaeabu ngan leda kadonga toa ngada ne mambe dinga isara. Dinga imperno kekelen ipaean dinga toa ne.

⁷ Gita eababa tapamol masilau saksak imata ede ga ede. Tapamol gid man ga paria ga mota ga masilau tad aea pade. Masilau edengada, gid panua tipamol mugaeai ga inam, ga padengada tipamol toa patautene. Ta gid panua tipakala gid ta tilongo linged. ⁸ *Be irangrang ngan eaba eta ipakala imae mao. Ngansa maeda irangrang ngan ilongo lingeda mao ga mao tau. Eine mambe nou itekea paeamao toa irangrang ngan ipamate gita.

⁹ Ngan maeda, taso Deo Tamada ada Maron ieda. Ga kus ta maeda iposa paeamao ngan gid panua toa Deo ikado gid ga tiuot mambe ei. ¹⁰ Aoad a toa keledede ne ipaot posanga kemikemi ga posanga papaeamao pade. Oaeoaeg, gid kadonga toa bedane manta iuot mao. ¹¹ Irangrang ngan eau kemi ga eau masmasi buk ga idae ngan eumata keledede na? Mao tau! ¹² Oaeoaeg, irangrang ngan abei fik itautau iuot mambe oliv pade? Be abei oain irangrang ngan itautau iuot mambe fik pade? Mao tau! Toa bedaoa ta posanga kemi toman ngan posanga paeamao irangrang ngan iuotot ngan aoad a mao, lalaede mambe eau kemi irangrang ngan iuotot ngan tad mao.

---

* **3:6:** Mt 12.36-37, 15.11,18-19   * **3:8:** Ro 3.13

Oatainga tanoesai aea ga oatainga buburiai aea

¹³ Be eaba eta ngan gimi ele oatainga kapei ga ilolo iuatai kemi? Manta ipasolan ele oatainga kapei ngan nasinga kadonga kemikemi. Oangga ele oatainga tautaunga, eine ga isoa ieda mulian mao, be ipasolan ele kadonga kemikemi. ¹⁴ Be oangga lolomi paeamao ga somisomi ailoiilo edap ngan soanga edami mulian, irangrang ngan apakuru ngan lemi oatainga toa oa mao. Toa bedaoa ta gimi apakaka ta apaeabu ngan posanga tautaunga. ¹⁵ Oatainga toa bedane isulug buburiai ga inama mao. Eine tanoesai aea ga inasi gid kimnga papaeamao tinida aea. Satan ipaot oatainga toa oa. ¹⁶ Ngansa oangga lolomi paeamao ga ailoiilo edap ngan soanga edami mulian, eine kadonga tanga balbal aea ga kadonga papaeamao imata ede ga ede ga iuotot.

¹⁷ Be sapadua tinasi oatainga tautaunga toa isulug buburiai ga inam, led kadonga ga bedane: gadae ngan danga toa ngada ne, lolod aea danga eta mao, ga tikim kadonga lolo tarui aea pol ngan oaeoaed, ga lolod marum ngan gid, ga tilongolongo posanga, ga lolod isat kapei ngan gid panua, ga led naurata aea annga kemikemi iuotot, ga led kadonga lalaede ngan panua toa ngada ne, ga tipakaka ngan led kadonga mao. ¹⁸ *Be oangga takado ga panua lolod itarui pol ngan gid, kadonga toa ne eine mambe annga ipuapua taearum dadangai. Ta muriai leda kadonga tututui ga iuotot mambe annga imatua dadangai.

---

* **3:18:** Mt 5.9, Ibr 12.11

4

Eaba sai ikim tau kadonga tanoeai aea, ei iman Deo aea isat

¹ *Gid paraunga ga ariapolpol toa iuotot rabu ngan gimi, ikamado ga iuotot? Kado iuot ngan lemi kimnga papaeamao tinida aea toa ipaparau lolomiaia? ² Lolomi iminmin ngan badanga danga ede, be irangrang ngan abada mao. Ta gimi arau oaemi ede pade ga imate. Ga lolomi paeamao ta angale ele danga sisid, be irangrang ngan abada mao ta apaparau kapei tau. Gimi abada mao ngansa gimi abeta Deo mao. ³ Be oangga gimi abeta Deo, gimi abada mao ngansa lolomi paeamao ta abeta ei. Ngansa gimi aoangga abada danga toa oa ta aean ga kus ngan lemi tingelgel sapaeen.

⁴ *Gimi apul murimi ngan Deo mambe taine itnan iadaoa ta ikado kadonga arala alele. Alongo. Kadonga ngan kimnga gid danga tanoeai aea eine ipaot ariapolpol toman ngan Deo. Be gimi aoatai mao? Tota oangga sai ilolo ikim tau kadonga tanoeai aea, ei iman Deo aea isat. ⁵ *Deo ele laulau ikeo ga bedane, “Itautau Tutui toa Deo idol lolodai, iparpar tau ngan gita ta ikim gita taman Deo kekelen ele.” Gimi aoangga Deo ikado posanga toa ne sapaeen? ⁶ *Be Deo ilolo marum kapei tau ngan gita. Tota ele laulau ikeo ga bedane,

---

* **4:1:** Ro 7.23   * **4:4:** Ro 8.7, 1Ia 2.15   * **4:5:** IM 20.5, 34.14

* **4:6:** Snd 3.34, 1Pe 5.5

“Gid panua tiparim ngan gid mulian, Deo iman ad isat.
 Be ilolo marum ngan gid panua toa tidol edad ga isulug.”

⁷ *Tota gimi manta amamado gadio ngan Deo ta alongolongo ilinge. Apul murimi pan eaba paeamao toa Satan, ta ei ga iaoa ngan gimi ga ila. ⁸ *Ala boloma pan Deo, ta ei ga inam boloma pagimi. Gimi panua kadonga sat ami, manta asigiri lolomi aea muk ga iduaea mambe eaba isigiri ibage ga iuot kemi. Gimi panua lolomi ruangada, manta atnan kadonga lolo paeamao aea ga iduaea. ⁹ Manta lolomi iketi ga atantang. Lemi ngingdanga, manta apul ga iuot tandanga. Be lemi tingelgel, manta apul ga lolomi isat. ¹⁰ *Ngan Maron imata, manta adol edami ga isulug. Toa bedaoa ta ei ga isoa gimi ga adae.

Irangrang ngan taselele oaeoaeda padengada mao

¹¹ Oaeoaeg, irangrang ngan aposa paeamao ngan oaeoaemi mao. Ngansa eaba sai iposa paeamao ngan iuae ede pade, mao iselele ei, eine iposa paeamao ngan apu ta iselele apu. Ta oangga eao selele apu, eine eao nasnasi apu mao. Be eao dol go mulian mambe madidnga ngan patutuinga apu. ¹² *Deo kekelen idol apu, ga ei kekelen iman eaba patutuinga posanga aea. Ei kekelen irangrang ngan ibada panua mulian, ga

---

* **4:7:** Ep 6.12   * **4:8:** Ais 1.16, Sek 1.3, Mal 3.7   * **4:10:** Jop 5.11, 1Pe 5.6   * **4:12:** Ro 2.1, 14.4

irangrang ngan ipaeabu ngan gid pade. Be eao sai toa keo ga selele oaem ede pade?

Saoa danga iuot maitne, irangrang ngan taparim ngan mao

¹³ *Gau leg posanga ede ila pagimi panua toa akeo ga bedane, “Labone mao sabale, gai ga ala ngan tuanga ede ta akado naurata pat aea ngan rai dodol ede ta abada pat busa.” ¹⁴ *Gimi akado posanga toa bedaoa, be aotai ngan saoa danga ga iuot sabale mao. Lemi madonga tanoeai eine mambe saoa danga? Eine mambe eau oanaoana aea basu toa puk ga idae kautede, ga kus ta isapa ga ila. ¹⁵ Be kemi ngan gimi akeo ga bedane, “Oangga Maron ikim, eine gai ga amamado ta akado naurata ede toa bedaoa.” ¹⁶ Be mao. Gimi aparim ngan gimi mulian ta asoa edami sapaeen. Be parimnga toa bedane eine paeamao. ¹⁷ *Tota oangga sai iuatai ngan kadonga kemi ede toa ei manta ikado, be ikado mao, eine eaba toa oa ele kadonga sat.

5

Posanga ila pagid panua toa led danga sisid busa ga tipaieiei panua padengada

¹ Be leg posanga ede pade ga oaine ila pagimi panua toa lemi danga sisid busa. Gimi manta atangtang ga asolil ngan ami kadonga kulupulupu toa teta pade ga iuot ngan gimi! ² *Lemi danga sisid imotmot be gid naus tianean

---

* **4:13:** Lu 12.18-20   * **4:14:** Sng 39.5, 11, Snd 27.1   * **4:17:**
Lu 12.47   * **5:2:** Mt 6.19

ami barikia. ³ Lemi pat gol ga silva ienono mole ga aea sapur iuot ngan, ta aea sapur toa ne ga ipasolan lemi mogal buda ga iuot masaeai. Ta Deo ga ipanas gimi ngan kadonga toa ne mambe dinga isalaba gimi. Ngansa teta pade ado muriai ga muriai tau ga iuot, be gimi asuksuk sapaean lemi pat ga danga sisid. ⁴ *Gid panua toa tiboko pagimi ngan badanga ami annga dadangai, gimi aol gid tutui mao. Be ega, pat toa gimi adangadangan pagid eine ipasolan lemi mogal buda ga iuot masaeai. Eine mambe paeaeanga titang ga tiansaban Maron Deo Matua Soke Tau. Ta ei ilongo led tandanga na. ⁵ *Mugaeai ga inam, lemi madonga tanoeai kemi tau ta iman lemi tingelgel aea kekelen. Apapatub gimi mulian mambe panua tipapatub masilau mud, ga kus ta titotoi. ⁶ Gimi apamadid gid panua tututui ngan posanga sapaean, be tikoli lemi kadonga paeamao eta mao. Be gimi arau gid ga timate.

Manta tapamatua loloda ta tamadid matua ngan kadonga kulupulupu

⁷ *Tota oaeoæg, manta amadid matua ngan ami kadonga kulupulupu ta asangasanga Maron ele namanga. Gimi aoatai, dadanga itama ilolo matua ga imamado ta isangasanga aoara ga ado tikakado led naurata ga ila irangrang ngan annga itautau iuot kemi dadangai. ⁸ *Gimi pade manta apamatua lolomi ngan ami kadonga kulupulupu ta asangasanga Maron. Ngansa teta pade ei ga

---

* **5:4:** Lo 24.14-15   * **5:5:** Lu 16.25   * **5:7:** Lo 11.14, Jer 5.24

* **5:8:** Ro 13.11-12, 1Pe 4.7

inam. ⁹ Oaeoæg, iranrang ngan aririak pol ngan gimi mao. Ngan kado ta amadid ngan posanga. Ngansa Maron toa ipamadid gid panua ngan posanga, ei ta imadmadid atama iaoai!

¹⁰ Oaeoæg, matami nanan gid panua toa tibada Deo iaoa mugaeai. Gid tibada ieieinga imata ede ga ede ngan posanga toa tikado ngan Maron ieda, be timadid matua ngan. Gimi manta amadid matua lalaede mambe gid pade. ¹¹ *Ega, gita taoatai mambe kadonga kemi tau ga iuot ngan gid panua toa timadid matua ga tiasal ad kadonga kulupulupu. Be gimi alongo Iop aea ninipunga pade. Ei ibada ieieinga imata ede ga ede, be imadid matua ngan. Ta gimi agera saoa kadonga Maron ikado ngan luanga ei. Ngansa Maron ei eaba lolo isat aea ga uduangga aea.

Iranrang ngan takado posanga tautaunga gadae mao

¹² *Oaeoæg, manta matami nanan danga kapei tau ga oaine: Oangga aposa tautaunga ngan kadonga ede aoangga akado, iranrang ngan aoato Deo ieda ngan pamatuanga lemi posanga mao. Be iranrang ngan aoato danga eta tanoeai ngan pamatuanga lemi posanga mao pade. Be manta akeo ga, “Be. Gau ga nakado.” Oangga mao, akeo ga, “Gau ga nakado mao.” Posanga toa bedane ikaranga. Ngan kado ta Deo ipanas gimi.

Eaba tutui ele raring aea annga ga iuot

¹³ Eaba eta ngan gimi aea kadonga kulupu na? Manta iraring. Be eaba eta ngan gimi itin igelgel

---

* **5:11:** IM 34.6, Jop 1.21-22, 2.10, 42.10-17, Sng 103.8 * **5:12:** Mt 5.34-37

na? Manta ikado baunga ngan soanga Maron ieda. ¹⁴ *Be eaba eta ngan gimi idibal na? Manta ibaba gid madidnga ngan iaoa kelede ton Kristus ga tinam pan ta tisama bude ga idae ngan ei ta tiraring ngan luanga ei ngan Maron ieda. ¹⁵ *Ta raring toa tikado ngan led kadonga lolo matua aea, eine ga ikemi eaba toa oa aea dibala. Ta Maron ga ipei ei mulian. Be oangga ele kadonga sat eta, eine Maron ga isamum.

Raring toa tikado ngan led kadonga lolo matua aea, eine ga ikemi eaba toa oa aea dibala.

¹⁶ Tota gimi kelede kelede manta aoaoa pol ngan gimi ngan lemi kadonga sasat. Ta akado raring ngan luanga oaeoemi ta irangrang ngan aot kemi. Eaba tutui ele raring iura kapei, ta aea annga ga iuot.

¹⁷ *Elaija ei eababa mambe gita. Be iura pak-pakia ngan ele raring ta ibeta Deo ngan ipakala aoara. Tota aoara itap mao ga irangrang ngan rai

* 5:14: Mk 6.13 * 5:15: Mt 17.18-20 * 5:17: 1Kin 17.1, 18.1

tol ga taiko lima ga ede. ¹⁸* Ga kus ta iraring pade ta Deo ikado ga aoara itap ta gid annga ipara ga idae tanoelai pade ta itautau iuot.

Oangga oaeda eta isusu ngan Deo ele edap, manta tabada ei mulian

¹⁹* Oaeoaeg, oangga oaemi eta isusu ngan Deo ele edap ta itnan posanga tautaunga, be eaba eta ngan gimi ilua ei ta ipul ilolo, ²⁰* manta matami nanan posanga ga oaine: Eaba sai toa ilua eaba kadonga sat aea toa isusu ngan Deo ele edap ta iluai mulian, ei ibada ei mulian ngan matenga. Ta ngan kadonga toa ne, Deo ga isamum ele kadonga sasat busa.

---

* **5:18:** 1Kin 18.42-45   * **5:19:** Gal 6.1   * **5:20:** Snd 10.12, 1Pe 4.8

Deo Ele Posanga
Genesis, Exodus, and the New Testament in the Bariai
language of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Bariai long
Niugini

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bariai

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

d6bb73e7-0ffa-559f-9604-c23dd5301e33